

РЕШЕНИЕ

№ 25290

гр. София, 24.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 24 състав, в
публично заседание на 25.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Анастасия Хитова

при участието на секретаря Анжела Савова, като разгледа дело номер **2816** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 68л, ал. 1 от Закона за защита на потребителите (ЗЗП).
Образувано е по жалба на „Йеттел България“ ЕАД, подадена от юрк. И., срещу Заповед № 462/10.01.2025 г. на председателя на Комисията за защита на потребителите /КЗП/.
В жалбата са развити съображения за нищожност и незаконосъобразност на обжалвания административен акт поради допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, противоречие с материалния закон и несъответствие с целта на закона. Иска се отмяна на оспорената заповед. Посочва се, че на 03.12.2024 г. „Йеттел България“ ЕАД информирало клиентите си за подобряване на условията на потребителските договори като предоставило по –голям обем услуги, за която промяна на условията на потребителските договори съгласно чл. 230, ал. 2 ЗЕС не било необходимо съгласието на потребителите. Едновременно с това потребителите били уведомени и за друго изменение на договорите, а именно - увеличение на месечната такса на мобилната услуга, както и за възможността в срок до 04.01.2025 г. да упражнят правото си по чл. 230, ал.2 ЗЕС да прекратят договорите си без санкция. В констативен протокол на КРС от 20.12.2024 г. било установено, че увеличението на цените не е обвързано с предоставянето на допълнителни услуги, а в становище от 03.12.2024 г., публикувано на интернет сайта на КЗП се посочвало, че промяната в условията се извършвала на основание ЗЕС, в който е предвидена възможност операторите да изменят условията на потребителските договори със задължението да уведомят потребителите в едномесечен срок. Били издадени Заповед № 461/10.01.2025 г. на председателя на КЗП, Заповед № 462/10.01.2025 г. на председателя на КЗП и Заповед № 464/10.01.2025 г. на председателя на

КЗП. Изложени са съображения за нищожност на оспорената заповед, тъй като не било упоменато кои са услугите, чийто абонамент се увеличава и размера на увеличението. Обосновава, че ЗЕС е специален закон по отношение на ЗЗП, ЗЗП бил неприложим в отношенията по предоставяне на електронни съобщителни услуги, съответно КЗП била некомпетентна да издаде оспорената заповед. Акцентира, че с чл. 230 ЗЕС се транспонира разпоредбата на чл. 105 от Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на съвета от 11 декември 2018 г. за установяване на европейски кодекс на електронни съобщения и предвид принципа за съответстващо тълкуване националните съдилища следва да приложат националното право така, че да не противоречи на правото на ЕС. Твърди се, че неизпълнение на изискванията на чл. 62б ЗЗП не представлявало нелоялна търговска практика и не осъществявала състава на чл. 68г, ал.1 ЗЗП. За нарушение на чл. 62б ЗЗП нямало право да се налага принудителна административна мярка. В заповедта липсвали каквито и да е мотиви, които да обосноват недобросъвестно поведение на търговеца по смисъла на чл. 68г, ал.1 ЗЗП, както и по какъв начин се променя или би могло да се промени съществено поведението на средния потребител. Акцентира, че на потребителя била предоставена важната информация за вземане на решение, а именно ясна информация за предоставяната услуга и цена. Посочва, че жалбоподателят не е запознат със сигналите, констативни протоколи за установяване на обстоятелства и останалите материали по преписката, събрани в хода на производството. Претендират се разноси по делото.

В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. Г., която поддържа жалбата. Претендира присъждане на разноси по списък. Съображенията на жалбоподателя за отмяна на заповедта са обобщени в приложените по делото писмени бележки.

Ответникът - председателят на КЗП, чрез юрк. М., в съдебно заседание оспорва жалбата. Претендира присъждане на разноси за юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение. Депозира писмени бележки.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не взема участие в производството.

Административен съд София град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните, прецени събраните по делото доказателства по реда на чл. 235 ГПК във вр. с чл. 144 АПК и служебно, на основание чл. 168, ал. 1 вр. с чл. 146 АПК провери изцяло законосъобразността на обжалвания акт, намира следното от фактическа и правна страна:

В КЗП е постъпил сигнал с вх. № Ц-00-18/07.01.2025 г. на Комисия за регулиране на съобщенията /л.80/ с констатации за увеличение на цените на предоставяните от „Йеттел България“ ЕАД услуги, въведени в Общите условия на дружеството от 01.01.2025 г. със съображението, че повтарящите се увеличения по договорите за електронни съобщителни услуги пораждат сериозни въпроси относно защитата на потребителските права. КЗП е образувала проверка по сигнала срещу „Йеттел България“ ЕАД.

С писмо № Ц-03-392/08.01.2025 г. на председателя на КЗП /л. 79/ е дадена възможност на „Йеттел България“ ЕАД да изрази становище относно причината и правното основание за едностранната промяна на цените по договорите за услуги, както и да предостави отговор на въпроса дали промяната в цените на условията по договорите ще бъде извършена в съответствие с правилото по чл. 62б ЗЗП.

С писмо вх. № Ц-03-392/09.01.2025 г. на „Йеттел България“ ЕАД /л.83/ се посочва, че уведомяването за промените е извършено по реда на чл. 230 ЗЕС на 03.12.2024 г. като до 04.01.2025 г. на потребителите е била предоставена възможност да прекратят договорите си без санкции, а за останалите промяната била в сила след 05.01.2025 г. Изложени са съображения, че разпоредбата на чл. 62б ЗЗП не се прилагала по отношение на договорите за услуги, които предоставя „Йеттел България“ ЕАД, доколкото договорите не били сред тези по чл. 61а ЗЗП.

За случая е изготвена докладна записка с изх. № Ц-03-392/10.01.2025 г. от гл. директор на ГД „Контрол на пазара“.

На редовно заседание на КЗП, проведено на 10.01.2025 г. по т.12 е изслушан и приет доклад на относно произнасяне по раздел „Нелоялни търговски практики“ от ЗЗП на „Йеттел България“ ЕАД при едностранна промяна на цените по договорите за услуги, на което единодушно е прието, че „Йеттел България“ ЕАД е осъществило състава на нелоялна търговска практика по смисъла на чл. 68г, ал.1 ЗЗП.

Със Заповед № 462/10.01.2025 г. на председателя на КЗП въз основа на взетото решение на заседанието на КЗП, на „Йеттел България“ ЕАД на основание чл. 68л, ал. 1 във вр. с чл.68в, във вр. с чл. 68г, ал. 1 ЗЗП е забранено да използва нелоялна търговска практика, а именно да извършва изменения в условията на договорите, без да е получил съгласието на потребителите и да е постигнал писмено споразумения с тях.

Заповедта е съобщена на жалбоподателя на 13.01.2025 г. /л. 69/. Жалбата е подадена на 24.01.2025 г. /л. 53/.

При така установеното от фактическа страна, съдът обосновава следните правни изводи:

Жалбата е допустима като подадена срещу акт, подлежащ на съдебен контрол, от активно легитимирана да го оспори страна и в преклузивния срок за оспорване.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Оспорената заповед е издадена председателя на КЗП при упражняване на правомощията му почл. 68л, ал. 1 ЗЗП, чл. 5, ал. 1, т. 1 и чл. 8, ал. 1 и ал. 2, т. 9 от Устройствения правилник на КЗП към министъра на икономиката и индустрията и на нейната администрация. Противно на доводите на жалбоподателя, оспореният административен акт е издаден от компетентен орган в кръга на предоставените му правомощия, съгласно разпоредбата на чл. 68л, ал.1 от Закона за защита на потребителите според която когато Комисията за защита на потребителите установи, че търговската практика е нелоялна, председателят на комисията издава заповед, с която забранява прилагането на търговската практика. Неоснователни са съображенията на жалбоподателя, че ответникът не бил компетентен да осъществява контрол по отношение договорните условия с потребителите на електронни съобщителни услуги. Посочена като правно основание за издаване на оспорения акт е разпоредбата на чл. 68г, ал.1 от ЗЗП. Дали са налице основанията за прилагане нормата на чл. 68г ал.1 от ЗЗП е въпрос, свързан с материалната законосъобразност на акта, а не и с компетентността на органа. Прилагането на ПАМ е в компетентността на ответника. Следователно административният акт е издаден от компетентен орган по смисъла на чл. 68л, ал.1 ЗЗП.

Заповедта е обективизирана в изискуемата писмена форма и съдържа фактическите и правни основания за издаването ѝ, както мотиви и разпоредителна част. Налице е съответствие между обстоятелствената част и диспозитива на оспорената заповед, като разпреденото със заповедта напълно съответства на изложените фактически обстоятелства. Актът е мотивиран с изложените фактически и правни основания, а ответникът е формирал своите изводи въз основа на приложения и приобщен в административната преписка доказателствен материал, като част от мотивите за издаване на заповедта могат да бъдат изведени от приложенияте към преписката документи, което е допустимо съгласно Тълкувателно решение №16/31.03.1975 г. на Общото събрание на гражданската колегия на Върховния съд. Съображения за издаването на заповедта за налагане на ПАМ се съдържат и в т.12 от извлечение от протокол № 2 от редовно заседание на КЗД, проведено на 10.01.2025 г. Точно и пълно изброяване на увеличението на конкретните услуги от страна на търговеца се съдържа в Констативен протокол № С-АМ-085/20.12.2024 г. на КРС, приложен към инициращия административното производство сигнал на КРС, което е част

от мотивите по аргумент от Тълкувателно решение № 16/31.03.1975 г. на Общото събрание на гражданската колегия на Върховния съд. В този смисъл не е налице неяснота относно фактическите основания за издаване на заповедта. Посочена е и правната квалификация – нарушение на разпоредбата на чл. 68г, ал.1 ЗЗП съдържаща забрана за извършване на нелоялна търговска практика, във вр. с чл. 62б ЗЗП.

При издаването на акта не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Жалбоподателят е представил свое становище с вх. № Ц 03-392 от 9.01.2025г. в хода на административното производство. В писмото на КЗП, с което дружеството е уведомено за образуваното производство и му е дадена възможност да ангажира доказателства, е посочено какви неправомерни действия се твърди, че е извършило „Йеттел България“ ЕАД, а именно увеличение на цените на предоставяните услуги. Изрично е посочено дружеството да представи становище дали промяната на цените е извършена в съответствие с правилото на чл. 62б ЗЗП. Дори да се приеме, че жалбоподателят не се е запознал с инициращите производството сигнали, той е имал възможността да стори това в хода на съдебното производство и да изложи допълнителни съображения и да ангажира доказателства в тази посока. Правото на защита на жалбоподателя не е нарушено, не е лишен от възможността да организира защитата си и да представи доказателства в подкрепа на твърденията си. При издаването на заповедта не са допуснати нарушения на административно-производствените правила, като релевантните по случая факти са установени правилно и не е допуснато нарушение, ограничаващо правото на участие на жалбоподателя в производството по издаване на оспорената заповед.

Обжалваната заповед е постановена при неправилно приложение на материалния закон. Императивната разпоредба на чл. 68в ЗЗП забранява използването на нелоялни търговски практики. Съгласно разпоредбата на чл. 68г, ал. 1 ЗЗП, търговска практика на търговец към потребител е нелоялна, ако противоречи на изискването за добросъвестност и професионална компетентност и ако променя или е възможно да промени съществено икономическото поведение на средния потребител, когато засяга или към когото е насочена, или на средния член от групата потребители, когато търговската практика е насочена към определена група потребители. Според § 13, т. 28 ДР ЗЗП „добросъвестност и професионална компетентност“ е степента на специални познания, умения и грижи, които може да се очаква да бъдат притежавани и проявени от търговеца спрямо потребителя съгласно почтените пазарни практики и/или принципа за добросъвестност в сферата на дейност, упражнявана от търговеца.

По делото не е спорно, че считано от 05.01.2025 г. мобилният оператор „Йеттел България“ ЕАД е иницирал едностранно изменение на общите условията на предоставяните от него мобилни услуги по реда на чл. 230, ал. 2 ЗЕС като уведомил потребителите за предложените от него промени в договорните условия и им е предоставил възможност да упражнят правото си по чл. 230, ал.2 ЗЕС да прекратят сключения от тях договор без допълнителни разходи.

По делото не е спорно и че „Йеттел България“ ЕАД има качеството на „търговец“ по смисъла на § 13, т. 2 ДР ЗЗП. Съгласно чл. 68б ЗЗП разпоредбите на раздел III от глава четвърта „Търговски практики и способности за продажба“ имат за цел да осигурят защита на потребителите срещу нелоялни търговски практики преди, по време на и след отправяне на предложение от търговец до потребител и/или сключване на договор за продажба на стоки или предоставяне на услуги. Легалната дефиниция на понятието „търговска практика“ е дадена в § 13, т. 23 ДР ЗЗП. Според разпоредбата „търговска практика“ е всяко действие, бездействие, поведение, търговска инициатива или търговско съобщение, включително реклама и маркетинг, от страна на търговец към потребител, което е пряко свързано с насърчаването, продажбата или доставката на стока или

предоставянето на услуга на потребителите. С императивната разпоредба на чл. 68в ЗЗП законодателят въвежда забрана за извършване на нелоялните търговски практики. Легалната дефиниция на нелоялна търговска практика е дадена в разпоредбата на чл. 68 г, ал. 1 ЗЗП, съгласно която търговска практика, от страна на търговец към потребител е нелоялна, ако противоречи на изискването за добросъвестност и професионална компетентност и ако променя или е възможно да промени съществено икономическото поведение на средния потребител, когото засяга или към когото е насочена, или на средния член от групата потребители, когато търговската практика е насочена към определена група потребители. Съгласно константната практика на СЕС, средният потребител е този, който е относително осведомен и в разумни граници наблюдателен и съобразителен. Съществено изменение на икономическото поведение на потребителите е използването на търговска практика, която намалява значително способността на потребителя да вземе информирано решение, което води до вземане на търговско решение, което потребителят не би взел без използването на тази търговска практика (§ 13, т. 25 ДР ЗЗП). Изрично е конкретизирано, че нелоялни са и заблуждаващите и агресивните търговски практики по чл. 68 г, ал. 4 във вр. с чл. 68д – чл. 68к ЗЗП. Препращането има за цел да въведе и други случаи, на които законодателят придава характер на нелоялна търговска практика, макар и те да не съдържат елементите на дадената в чл. 68 г, ал. 1 ЗЗП дефиниция.

В случая като нелоялна търговска практика се определя неизпълнение на разпоредбата на чл. 62б ЗЗП, с която е въведено изискването, когато страните са сключили договор в писмена форма, изменения на договорни условия се извършват с допълнителни писмени споразумения. Нарушението на чл. 62б ЗЗП не представлява автоматично нелоялна търговска практика, за да е така, то следва да изпълнява кумулативните предпоставки по чл. 68г, ал.1 ЗЗП : 1. да е налице търговската практика; 2. да противоречи на изискването за добросъвестност и професионална компетентност; 3. да променя или е възможно да промени съществено икономическото поведение на средния потребител.

Осъществяваните от дружеството промени в цените на услугите несъмнено не водят и не са свързани с „насърчаването, продажбата или предоставянето на услугата“ съгласно дефиницията за нелоялна търговска практика. В случая потребителят е уведомен за предстоящите промени в цените на услугите и му е предоставена възможност, ако не е съгласен с предстоящото увеличение, да прекрати договора. В този смисъл действията на търговеца не биха могли да се определят като „търговска практика“.

Налице е информираност на потребителите за предстоящото увеличение цените на услугите и възможността ако потребителите не са съгласни да прекратят договора си. На потребителите е предоставена възможност да извършат преценка за икономическите последици от увеличението на цените на услугите и да вземат решение дали да прекратят договора с търговеца или да продължат да изпълняват задълженията си по договора. Както се посочва в Решение № 3461 от 3.04.2023 г. по адм. дело № 6222/2022 г на ВАС: „Безспорно е, че почтената търговска практика и добросъвестността в областта предоставянето на мобилни съобщителни и интернет услуги изискват да се предоставят такива при стриктно спазване на договорените с потребителите условия. Добросъвестността и професионалната компетентност не допускат търговецът да променя цената на месечния абонамент в нарушение на договореното и без да предостави на потребителя възможност да се откаже от договора и именно в това се изразява добросъвестната и професионална грижа на

търговеца към потребителя“. Констатира се, че търговецът добросъвестно е информирал потребителя, предоставил му е разумния и нормативноустановен срок за вземане на решение дали да прекрати договорните отношения. Не се установява потребителят да е бил подведен. От изложените в заповедта мотиви и от представените доказателства не става ясно търговецът да е предприел действия или чрез бездействието си да е способствал за намаляване способността на потребителя да вземе информирано решение: да продължи да изпълнява договора си или да го прекрати. На потребителя е предоставена пълна информация за предстоящото увеличение цените на абонаментните услуги, въз основа на която може да направи информиран и икономически обоснован избор да продължи ли да изпълнява договора си като заплаща по - висока месечна такса или да го прекрати. Предвид изложеното не се констатира нарушение на изискването за добросъвестност и професионална компетентност от страна на жалбоподателя.

Не се установява и да е изпълнена третата предпоставка „съществено изменение на икономическото поведение на потребителите“ по смисъла на § 13, т. 25 ДР на ЗЗП. От заповедта не става ясно как коректното предоставяне на информация от страна на „Йеттел България“ ЕАД за предстоящо изменение на цените на предоставяните услуги както и за възможност за едностранно прекратяване на договора от потребителя, би могло да доведе до намаляване способността на потребителите да вземат решение да продължат да изпълняват договора си или да го прекратят.

Противно на възприетото от административния орган, „Йеттел България“ ЕАД не е осъществил състава на нелоялна търговска практика по чл. 68г, ал. 1 във вр. с чл. 68в ЗЗП. В случая се касае за изменение на договорни условия по потребителски договор с доставчик на обществени електронни съобщителни услуги. Преценката дали по отношение на това изменение намират приложение изискванията на чл. 62б ЗЗП (относно изменението на договорите, сключени в писмена форма), е от значение и би било основание за налагане имуществена санкция по реда на чл. 208а от ЗЗП при провеждане на административно наказателно производство, но не и за налагане на принудителна административна мярка поради осъществяване на фактическия състав на нелоялната търговска практика по чл. 68г, ал. 1 във вр. 68в ЗЗП.

Правните изводи на издателя на акта за допуснато нарушение по чл. 68г, ал. 1 ЗЗП са необосновани и недоказани. Изложените съображения мотивират отмяната на оспорената заповед на председателя на КЗП.

При този изход на спора на жалбоподателя се дължат разноски съгласно представения по делото списък, а именно 50 лева за платена държавна такса, както и платено адвокатско възнаграждение. Жалбоподателят също така претендира възнаграждение за адвокат в размер на 12 000 лева за процесуално представителство по делото, за което представя фактура и платежно нареждане. Предвид възражението на ответника за прекомерност на възнаграждението, както и

обстоятелството, че жалбата по делото е депозирана от юрисконсулта на жалбоподателя, а не от адвокат, чието възнаграждение се претендира, като взе предвид и че жалбоподателят е представляван от адвокат в едно съдебно заседание по делото, депозирани са писмени бележки, съобрази и фактическата и правна сложност на делото, съдът приема, че на жалбоподателя следва да се присъдят разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 1200 лева с ДДС. Мотивиран така и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд София град, II отделение, 24 състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Заповед № 462/10.01.2025 г. на председателя на Комисията за защита на потребителите.

ОСЪЖДА Комисията за защита на потребителите да заплати на „Йеттел България“ ЕАД сума в размер на 1250 /хиляда двеста и петдесет/ лева разноски по делото.

Решението може да бъде обжалвано чрез Административен съд София град пред Върховния административен съд на РБ в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на преписи от него по реда на чл.137 АПК.

СЪДИЯ: